

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแรด

อำเภอเขาสงขสิทธิ์ จังหวัดปัตตานี

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแรด อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี

ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้กำหนดตัวชี้วัดออกเป็น ๑๐ ตัวชี้วัด ดังนี้

- ๑.การปฏิบัติหน้าที่
- ๒.การใช้งบประมาณ
- ๓.การใช้อำนาจ
- ๔.การใช้ทรัพย์สินของราชการ
- ๕.การแก้ไขปัญหาการทุจริต
- ๖.คุณภาพการดำเนินงาน
- ๗.ประสิทธิภาพการสื่อสาร
- ๘.การปรับปรุงระบบการทำงาน
- ๙.การเปิดเผยข้อมูล
- ๑๐.การป้องกันการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแรด

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. การระบุความเสี่ยง

ระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงทุจริต

โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know factor	Unknow Factor
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว -นำรถยนต์ของอบต.ไปใช้ในกิจกรรมของตน นอกเหนือจากงานของอบต.บ่อยครั้ง ซึ่งต้องรับผิดชอบจ่ายค่าน้ำมันด้วยตัวเอง แต่กลับมีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และทหารเบิกเกินกว่าความเป็นจริง		✓
การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits) หรือสินบน -การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร		✓

โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know factor	Unknow Factor
การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) เป็นคู่สัญญา (Contracts) -เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาซื้อของจากบริษัทของครอบครัวตนเอง หรือบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่		✓
การทำงานพิเศษ (Outside employ or moonlighting) -การที่เจ้าหน้าที่ไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอบต.อย่างเต็มที่ แต่เอาเวลาไปรับงานพิเศษอื่น ๆ ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงาน		✓
การจัดซื้อจัดจ้าง -การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้อง ได้เปรียบหรือชนะการประมูล -การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลซ้ำ		✓

หมายเหตุ : Know Factor - ความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น คาดว่าจะมีโอกาสเกิดซ้ำสูง หรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknow Factor - ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส แบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถเฝ้าระวังความรอบคอบระมัดระวัง

ในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีแดง : เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว -นำรถยนต์ของอบต.ไปใช้ในกิจกรรมของตน นอกเหนือจากงานของอบต.บ่อยครั้ง ซึ่งต้องรับผิดชอบ จ่ายค่าน้ำมันด้วยตัวเอง แต่กลับมีการเบิกค่าน้ำมัน เชื้อเพลิง และทหารเบิกเกินกว่าความเป็นจริง	✓			
การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits) หรือสินบน -การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ ผลประโยชน์จากองค์กร	✓			
การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) เป็นคู่สัญญา (Contracts) -เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำ สัญญาซื้อของจากบริษัทของครอบครัวตนเอง หรือ บริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่	✓			
การทำงานพิเศษ (Outside employ or moonlighting) -การที่เจ้าหน้าที่ไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอบต. อย่างเต็มที่ แต่เอาเวลาไปรับงานพิเศษอื่น ๆ ที่อยู่ นอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงาน	✓			
การจัดซื้อจัดจ้าง -การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ (Specitication) ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้อง ได้เปรียบ หรือชนะการประมูล -การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลซ้ำ		✓		

๓. เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง

ค่าความเสี่ยงรวม คิดจากระดับ ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คุณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ (MUST) หมายถึง มีความจำเป็นสูง ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนของกระบวนการนั้น (SHOULD) หมายถึง มีความจำเป็นในการเฝ้า ระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือค่าที่อยู่ในระดับ ๑

โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
การจัดซื้อจัดจ้าง -การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะประมูล -การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่นการปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า	๒ ๒	

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาควิชาเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อกระบวนการภายใน หรือผลกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ (Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ
การจัดซื้อจัดจ้าง -การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะประมูล -การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่นการปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า	๒ ๒

สรุปตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง

โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง	ระดับของความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม ความจำเป็น x ความรุนแรง
การจัดซื้อจัดจ้าง -การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ ของวัสดุและครุภัณฑ์ ที่จัดซื้อ จัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบ หรือชนะประมูล -การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัด จ้างต่อสาธารณะ เช่นการปิด ประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือ เผยแพร่ข้อมูลล่าช้า	๒	๒	๔
	๒	๒	๔

Rish Matrix

ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ความรุนแรงของผลกระทบ	๑	๒	๓
๓			
๒		★	
๑			

 ระดับสูงมาก

ใช้กระบวนการควบคุมภายใน + แผนบริหารความเสี่ยง

 ระดับสูง

ใช้กระบวนการควบคุมภายใน + แผนบริหารความเสี่ยง

 ระดับปานกลาง

ใช้กระบวนการควบคุมภายใน

 ระดับต่ำ

ใช้กระบวนการควบคุมภายใน

 ความเสี่ยงเรื่องการทุจริต

๔.การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

เกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ ความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การจัดซื้อจัดจ้าง -การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ ของวัสดุและครุภัณฑ์ ที่จัดซื้อจัด จ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะ ประมูล -การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัด จ้างต่อสาธารณะ เช่นการปิด ประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือ เผยแพร่ข้อมูลล่าช้า	พอใช้		✓	
	พอใช้		✓	

๕.แผนบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแรด ได้กำหนดมาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๔ จำนวน ๗ มาตรการ ได้แก่

๑. มาตรการให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วม
๒. มาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ
๓. มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. มาตรการป้องกันการรับสินบน
๕. มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่
๖. มาตรการตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน
๗. มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม